AH 529
2026Z19694

Antwoord van staatssecretaris Aerdts (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 2 november 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 221

1
Bent u bekend met de verklaring van 438 security- en privacyonderzoekers uit 32 landen, die waarschuwen voor de risico's van grootschalige online leeftijdsverificatie en oproepen niet tot brede invoering over te gaan zolang onvoldoende wetenschappelijk bewijs bestaat over effectiviteit en mogelijke schade?

Antwoord
Ja.

2
Op welke manier heeft u deze bezwaren meegewogen in het Nederlandse standpunt?

Antwoord
De bezwaren die in de verklaring worden geuit zijn serieus en verdienen aandacht. Bij de vorming van het Nederlandse standpunt zijn deze en andere kritische geluiden dan ook meegewogen. Het kabinetsstandpunt is tot stand gekomen na een afweging tussen de noodzaak jongeren online te beschermen enerzijds en de risico's en nadelige effecten van leeftijdscontroles anderzijds. Bij een mogelijke inzet van leeftijdscontroles moeten deze risico's altijd zorgvuldig worden afgewogen en getoetst op geschiktheid, noodzakelijkheid en proportionaliteit.

Wanneer sociale media of andere digitale diensten veilig genoeg zijn voor kinderen zal nader uitgewerkt moeten worden. Het is van belang dat een digitale dienst geen kenmerken bevat die schadelijk kunnen zijn voor kinderen, zoals algoritmes die bepaald negatief of schadelijk gedrag stimuleren of verslavende ontwerptechnieken. De Europese Commissie heeft inmiddels via de publicatie van de *EU KIDS Act* een voorstel gedaan dat ziet op het veilig ontwerpen van digitale diensten die onder de scope van het voorstel vallen, zoals sociale media. Het BNC-fiche over dit voorstel is afgelopen vrijdag met uw Kamer gedeeld.

3
Welk wetenschappelijk bewijs heeft u dat een Europese minimumleeftijd en de daarvoor noodzakelijke leeftijdsverificatie daadwerkelijk leiden tot minder schade aan minderjarigen?

Antwoord
Uit onder meer het rapport van het *special panel van Von der Leyen*, dat tot stand is gekomen dankzij input van jongeren en deskundigen op uiteenlopende gebieden waaronder gezondheid, neurowetenschap, psychologie en kinderrechten, blijkt dat

kinderen met name op sociale media geconfronteerd worden met uiteenlopende risico's.[1] Die risico's variëren van te lang op je telefoon zitten door functionaliteiten die lang gebruik stimuleren, gevaarlijke contacten en online pesten tot schadelijke content en toegang tot alcohol en drugs. In een recente publicatie in de Lancet, wordt bovendien geconcludeerd dat de manier waarop digitale infrastructuur van sociale media is vormgegeven, de onderliggende verdienmodellen en ontwerpkeuzes negatieve gevolgen hebben voor de gezondheid van minderjarigen. Om dat aan te pakken is gecoördineerde internationale samenwerking nodig.[2] Het uiteindelijke doel van het kabinet is dat sociale media veilige digitale diensten worden en daarmee de online wereld veiliger wordt voor kinderen. Een minimumleeftijd is één van de maatregelen die hieraan kan bijdragen.

4
Hoe onderbouwt u dat een Europese minimumleeftijd en leeftijdsverificatie noodzakelijk en proportioneel zijn, gelet op de gevolgen hiervan voor privacy, informatievrijheid, digitale inclusie en cybersecurity en de beschikbaarheid van minder ingrijpende alternatieven?

Antwoord
Of een wetsvoorstel voor een Europese minimumleeftijd voldoet aan de eisen van noodzakelijkheid en proportionaliteit moet aan de hand van de uiteindelijke tekst van de EU KIDS Act worden getoetst. Op dit moment vinden de onderhandelingen daarover plaats tussen de lidstaten en de Europese Commissie, waardoor het huidige voorstel nog kan wijzigen. Daarom kan op dit moment nog geen definitief oordeel worden gegeven. Voor het kabinet is het van belang dat er een balans wordt gevonden tussen verschillende belangen, waaronder de genoemde gevolgen voor privacy, informatievrijheid, digitale inclusie en cybersecurity enerzijds en de noodzaak om jongeren online te beschermen anderzijds tegen de risico's zoals beschreven in het antwoord op vraag 3.

5
Waarom kiest u voor een generieke, door de overheid vastgestelde minimumleeftijd, in plaats van dat u ouders zelf laat beoordelen of hun kind sociale media mag gebruiken?

Antwoord
Ouders hebben een verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen. Desondanks vind ik dat de verantwoordelijkheid, als het gaat om veiligheid online, niet alleen bij ouders moet liggen. Ook omdat ouders zich niet altijd bewust zijn van de risico's die zich in de online wereld van hun kinderen afspelen. Overigens richt mijn beleid zich er met onder andere een publiekcampagne ook op om ervoor te zorgen dat ouders geïnformeerd zijn over online risico's zodat zij daar met hun kinderen over in gesprek kunnen gaan. Het

---

[1] Verslag van het speciaal panel: "Onlineveiligheid van kinderen: Minderjarigen beschermen en empoweren in een digitale wereld", 13 juli 2026. Te raadplegen via: https://commission.europa.eu/topics/digital-economy-and-society/special-panel_nl

[2] Prainsack, Medhora, Kickbusch, Governing the digital determinants of health for children and young people: a global public health imperative, The Lancet, 24 oktober 2026.

helpt ouders bovendien als er duidelijke regels en afspraken zijn voor kinderen online. Tegelijkertijd hebben platforms een verantwoordelijkheid om te zorgen voor een veilige online omgeving voor kinderen. Het is aan het kabinet om hun verantwoordelijk te houden. Daarom is het uitgangspunt van het kabinet dat sociale media veiliger moeten worden voor kinderen, waarbij een minimumleeftijd één van de maatregelen is die hieraan kan bijdragen.

6
Heeft u minder ingrijpende maatregelen onderzocht, zoals ouderlijke toestemming, effectieve ouderlijke controles, kindvriendelijke standaardinstellingen en beperkingen op verslavende ontwerptechnieken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord
De afgelopen jaren zijn er zowel op Europees als nationaal niveau maatregelen genomen om kinderen beter te beschermen tegen de ongewenste risico's die sociale media met zich meebrengen. Desondanks ziet het kabinet dat sociale media nog altijd onvoldoende veilig zijn voor kinderen en dat zij op deze platformen nog steeds risico's lopen. Ook het speciale panel van Von der Leyen beschrijft dat sociale media nog steeds nadelige risico's heeft voor kinderen.

Het kabinet zet breed in op het veiliger maken van de online wereld voor jongeren, waaronder het aanpakken van verslavende ontwerptechnieken, zoals wordt uiteengezet in de Strategiebrief Kinderrechten Online.[3] Een minimumleeftijd is, zolang sociale media onvoldoende veilig zijn, één van de instrumenten binnen een bredere aanpak om kinderen online beter te beschermen

7
Waarom kan het doel volgens u niet voldoende door de lidstaten zelf worden bereikt?

Antwoord
Het kabinet is, net als veel andere Europese lidstaten, voorstander van een Europese minimumleeftijd. Lidstaten kunnen deze problemen niet effectief alleen aanpakken, omdat sociale media grensoverschrijdend worden aangeboden. Bovendien zorgt een Europese aanpak voor eenduidige regels in de Europese Unie. Zo wordt het speelveld voor het bedrijfsleven gelijk gehouden, wordt er voorkomen dat zij met 27 verschillende sets regels te maken krijgen, en het vergemakkelijkt toezicht en handhaving en zorgt voor een gelijk niveau van bescherming voor kinderen in de EU.

8
Hoe verhoudt een Europese minimumleeftijd zich tot het subsidiariteitsbeginsel, mede gelet op de verantwoordelijkheid van lidstaten voor onderwijs en jeugdbeleid?

Antwoord
Hoewel onderwijs en jeugdbeleid primair onder de verantwoordelijkheid van lidstaten vallen, raakt een minimumleeftijd voor sociale media aan consumentenbescherming, digitale veiligheid en de interne markt. Dit zijn terreinen waar de EU wel bevoegdheden heeft. Een Europese minimumleeftijd voor sociale media past in beginsel binnen het subsidiariteitsbeginsel, omdat de risico's die sociale media met zich meebrengen grensoverschrijdend zijn. Lidstaten kunnen deze problemen niet effectief alleen aanpakken, omdat platforms opereren in de hele Unie en gebruikers gemakkelijk toegang hebben tot content uit

[3] Tweede Kamer, Kamerbrief inzake strategie online kinderrechten, 5 oktober 2026, Kamerstuk 2026Z20985.

andere lidstaten. Een gecoördineerde Europese aanpak is daarom noodzakelijk om een gelijk speelveld te creëren en de bescherming van jongeren te waarborgen. Hierbij is relevant dat deze maatregel wordt getoetst aan fundamentele kinderrechten.

9
Waarom kan Europa niet de veiligheid van grensoverschrijdende platforms reguleren en leeftijd, opvoeding en toegang aan de lidstaten laten?

Antwoord
Zoals aangegeven in de antwoorden op de vorige vragen zijn de risico's die sociale media met zich meebrengen grensoverschrijdend. Lidstaten kunnen deze problemen niet effectief alleen aanpakken, omdat platforms opereren in de hele Unie en gebruikers gemakkelijk toegang hebben tot content uit andere lidstaten. Een gecoördineerde Europese aanpak is daarom noodzakelijk om een gelijk speelveld te creëren, te zorgen voor effectieve handhaving en toezicht op de platforms, en daarmee de bescherming van jongeren te waarborgen.

10
Hoe beoordeelt u de eerste resultaten uit Australië, waar na invoering van een minimumleeftijd van zestien jaar, het aandeel jongeren onder de zestien dat sociale media gebruikt na drie maanden slechts daalde van 85,9% naar 81,5%?

Antwoord
In Australië geldt sinds 10 december 2025 een minimumleeftijd van 16 jaar voor sociale media. De effecten van de maatregel worden de komende twee jaar gemonitord. De laatste evaluatieresultaten laten een beperkte daling zien van het socialemedia-gebruik onder minderjarigen, mede door ineffectieve leeftijdscontroles. Tegelijkertijd lijkt sociale mediagebruik minder vanzelfsprekend te worden. We verwachten ook hier een normatief effect op de langere termijn te zien, en dat jongeren later gaan beginnen met sociale media. Vanwege de recentelijke invoering is het nog te vroeg om conclusies te trekken over de effectiviteit van de maatregel in Australië.

Daarnaast zijn er verschillen tussen de voorgestelde Europese aanpak via de EU KIDS Act en de Australische aanpak. Australië heeft een categorisch verbod ingesteld, waarbij alle sociale media zijn verboden met enkele uitzonderingen. De Europese Commissie stelt daarentegen een risicogebaseerde aanpak voor, waarbij de leeftijdsgrens voor sociale media en videoplatforms alleen geldt voor de diensten die bepaalde risico's voor kinderen hebben. Daarnaast is in Australië gekozen voor een combinatievorm van leeftijdscontroles met leeftijdsschatting als uitgangspunt. De Europese Commissie stelt daarentegen leeftijdsverificatie voor bij het vaststellen of iemand de vereiste leeftijdsgrens heeft bereikt bij het aanmaken van een account voor sociale media of een videoplatform.

11
Deelt u de mening dat de bedoelde en onbedoelde effecten van de Australische aanpak op langere termijn moeten worden onderzocht voordat Europa een vergelijkbaar stelsel invoert? Zo nee, waarom niet?

Antwoord
Zoals in het antwoord op vraag 10 uiteen wordt gezet, zijn er een aantal fundamentele verschillen tussen de Australische aanpak en de beoogde EU-minimumleeftijd. Het kabinet houdt de ontwikkeling rondom de Australische aanpak nauwlettend in de gaten. Desalniettemin is het kabinet van mening dat de veiligheid van minderjarigen online een urgent probleem is waarbij nu actie moet worden ondernomen.

12
Bent u bereid geen onomkeerbare stappen richting verplichte Europese leeftijdsverificatie te zetten voordat voldoende empirisch bewijs bestaat over effectiviteit, omzeiling en onbedoelde gevolgen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord
Het kabinet is van mening dat de veiligheid van minderjarigen online een urgent probleem is waarbij nu actie moet worden ondernomen. Daarnaast is er steeds meer wetenschappelijk bewijs dat aantoont dat sociale media schadelijk kunnen zijn voor kinderen. Hierbij kiest het kabinet ten aanzien van het introduceren van eventuele wettelijke online leeftijdsgrenzen voor een risicogebaseerde aanpak. Per (type) digitale dienst en toepassingsgebied wordt beoordeeld of een wettelijke leeftijdsgrens noodzakelijk is en of eventuele inzet van online leeftijdsverificatie geschikt, noodzakelijk en proportioneel is. Er komt geen algemene verplichte Europese leeftijdsverificatie voor alle digitale diensten.

13
Heeft u onderzocht in welke mate leeftijdsverificatie kan worden omzeild, bijvoorbeeld met accounts of identificatiemiddelen van anderen, VPN’s of andere technische methoden?

Antwoord
Het kabinet is ermee bekend dat leeftijdsverificatie mechanismes geen waterdicht systeem zijn en omzeiling middels VPN’s of op andere wijze niet volledig uit te sluiten is. Dit vraagt om het gebruik van robuuste, betrouwbare, veilige en regelmatig geëvalueerde technieken, zonder dat dit leidt tot disproportionele gegevensverzameling of vergaande controle van gebruikers.

14
Hoe voorkomt u dat verplichte leeftijdsverificatie ertoe leidt dat alle internetgebruikers hun leeftijd moeten aantonen om toegang te krijgen tot alledaagse onlinediensten, informatie en communicatie?

Antwoord
Het kabinet kiest ten aanzien van het introduceren van eventuele wettelijke online leeftijdsgrenzen voor een risicogebaseerde aanpak. Per type dienst en toepassingsgebied wordt beoordeeld of een wettelijke leeftijdsgrens noodzakelijk is en of eventuele inzet van online leeftijdsverificatie geschikt, noodzakelijk en proportioneel is. Het enkele feit dat een leeftijdsgrens bestaat, betekent daarmee niet dat leeftijdsverificatie in alle gevallen een passende maatregel is. Of leeftijdsverificatie wordt ingezet en op welke wijze dient per concrete toepassing te worden beoordeeld.

15
Welke technische en juridische waarborgen voorkomen dat infrastructuur voor leeftijdsverificatie later wordt gebruikt voor andere persoonskenmerken of toegangsbeperkingen?

Antwoord
We bestuderen nu het voorstel voor verificatie zoals dat voorligt in EU KIDS Act. Omdat de onderhandelingen nog lopen, kan de wettekst nog wijzigen. Het is voor het kabinet van belang dat leeftijdscontroles strikt worden beperkt tot het vaststellen van de leeftijdsgrens. De technische en juridische inrichting moeten voorkomen dat leeftijdscontrole een middel wordt voor bredere identificatie of het volgen van gebruikers. Het kabinet zal zich hiervoor inspannen tijdens de onderhandelingen.

16
Welke persoonsgegevens worden bij de beoogde leeftijdsverificatie verwerkt, door welke partijen, welke gegevens worden bewaard en hoe lang?

Antwoord
Welke persoonsgegeven worden verwerkt en door wie is afhankelijk van de wijze van leeftijdsverificatie. De wijze waarop leeftijdsverificatie in Nederland kan worden vormgegeven wordt momenteel nog verder onderzocht, het kabinet is in dit kader aan het onderzoeken hoe een publiek beheerd mechanisme, zoals integratie van de EU-blauwdruk specificaties in EDI-wallets, in combinatie met een stelsel van erkende betrouwbare derde partijen kan worden vormgegeven. Hierbij zal het kabinet ook in beeld brengen welke gegevens door wie moeten worden verwerkt. Daarbij is het uitgangspunt dat een leeftijdsverificatie-methode zo privacyvriendelijk mogelijk dient te zijn en dat de AVG onverminderd van toepassing is.

17
Hoe kan een volwassene die geen European Union Digital Identification (EUDI) Wallet, Europese leeftijdsverificatie-app of vergelijkbaar middel kan of wil gebruiken zijn leeftijd aantonen en toegang behouden tot diensten waarvoor een leeftijdsgrens geldt?

18
Kan het gebruik van een EUDI Wallet of Europese leeftijdsverificatie-app volgens het kabinet werkelijk vrijwillig zijn als het alternatief geen toegang biedt of meer persoonsgegevens verwerkt, minder privacybescherming biedt of anderszins meer bezwaren oplevert?

Antwoord vraag 17 en 18
Het kabinet benadrukt wel dat het gebruik van EDI-wallets op grond van de eIDAS-verordening vrijwillig is voor burgers. Daarom moet er altijd een passend (en eventueel offline) alternatief beschikbaar blijven voor mensen die geen wallet willen of kunnen gebruiken. Hoe een passend alternatief eruit moet zien wordt momenteel nog onderzocht.

19

Welke technische waarborgen voorkomen dat leeftijdsverificaties bij verschillende diensten aan elkaar kunnen worden gekoppeld of dat een centrale partij kan vaststellen bij welke diensten een gebruiker zijn leeftijd heeft aangetoond?

Antwoord
De door de Europese Commissie ontwikkelde EU-blauwdruk voor leeftijdsverificatie is erop gericht dat gebruikers uitsluitend kunnen aantonen dat zij aan een bepaalde leeftijdsgrens voldoen, zonder dat aanvullende persoonsgegevens of de identiteit van de gebruiker worden gedeeld of online activiteiten kunnen worden gevolgd. Het kabinet heeft daarnaast de voorkeur voor leeftijdsverificatie via een methode die gebruik maakt van privacy bevorderende technieken zoals *Zero Knowledge Proof* (ZKP)-technologie.

20
Heeft u onderzocht of minderjarigen door leeftijdsverificatie kunnen uitwijken naar buitenlandse of minder gereguleerde diensten met grotere risico's op schadelijke inhoud, fraude, malware of kwaadwillende volwassenen?

Antwoord
Het risico op een zogenaamd 'waterbed effect', waarbij minderjarigen uitwijken naar minder gereguleerde diensten, is bij het kabinet bekend. Hierom is dan ook in de onderhandelingen inzake de EU KIDS Act aandacht voor de scope en het toekomstbestendig houden van de maatregelen. Het wetsvoorstel inzake de EU KIDS Act is bestudeerd, het BNC-fiche is afgelopen vrijdag gepubliceerd. Ik geloof bovendien dat het invoeren van een minimumleeftijd kan bijdragen aan het stellen van een norm, net als bij alcohol, tabak, gokken en vuurwerk. Deze normen worden ook niet perfect nageleefd en zijn omzeilbaar, maar hebben wel effect. Het is daarnaast van belang om de effecten van een regel voor een minimumleeftijd goed te blijven monitoren en waar nodig, tussentijds aanpassingen te doen.

21
Welk bewijs heeft u dat toegangsbeperking op basis van leeftijd effectiever is dan het rechtstreeks aanpakken van schadelijke eigenschappen van sociale media?

Antwoord
Zoals aangegeven in de beantwoording van vraag 6 zet het kabinet in op een breed pakket aan maatregelen om minderjarigen online te beschermen, waaronder het aanpakken van de schadelijke eigenschappen van sociale media. Het aanpakken hiervan vergt echter tijd, daarom zet het kabinet daarnaast in op één Europese minimumleeftijd voor onveilige sociale media.

22
Kan strengere handhaving van de Digital Services Act hetzelfde doel met een minder ingrijpend middel bereiken?

Antwoord
Het kabinet zet in op een breed pakket aan maatregelen om minderjarigen online te beschermen, waaronder versterkte handhaving van de Digital Services Act. Dit vergt echter tijd, daarom zet het kabinet daarnaast in op één Europese minimumleeftijd voor onveilige sociale media. Het voorstel vanuit de Commissie dat nu voorligt, de EU KIDS Act, specificeert, behalve een minimumleeftijd, verschillende andere verplichtingen voor sociale media die niet als zodanig in de DSA staan. Dit betreft onder andere de verplichting om te voorkomen dat minderjarigen sociale media midden in de nacht kunnen gebruiken, of dat

volwassenen niet zomaar contact met minderjarigen moeten kunnen leggen. Hoewel kan worden betoogd dat deze verplichtingen reeds voortvloeien uit de algemene norm van artikel 28 in de DSA, heeft dat minder kracht dan het specificeren en vastleggen in bindende wetgeving. Daarmee worden de verplichtingen beter handhaafbaar en het creëert een gelijk speelveld tussen ondernemingen zodat iedereen dezelfde bescherming moet bieden.

23
Heeft u onderzocht welke gevolgen een generieke minimumleeftijd heeft voor minderjarigen die online informatie, steun of lotgenoten zoeken, die in hun directe omgeving moeilijk te vinden zijn, waaronder LHBTI-jongeren, jongeren met een beperking en jongeren met een zeldzame aandoening? Hoe is dit meegewogen in de proportionaliteitstoets en hun recht op toegang tot informatie?

Antwoord
Ik wil benadrukken dat het uitgangspunt van het kabinet is om fundamentele rechten van kinderen niet onnodig te beperken. Het kabinet is niet voornemens om de toegang tot het hele internet te beperken voor kinderen. Kinderen moeten wel toegang hebben tot sociale media die veilig genoeg is, zodat zij elkaar online kunnen opzoeken, informatie kunnen ontvangen en educatief materiaal kunnen opzoeken. Het kabinet heeft aandacht voor het belang daarvan voor gemarginaliseerde groepen, zoals lhbtiq+ jongeren en jongeren met een beperking of een zeldzame aandoening. Een generieke minimumleeftijd kan hun toegang tot essentiële informatie en steun onevenredig beperken, wat in strijd kan zijn met hun recht op vrijheid van informatie. Daarom heeft het kabinet in het gezamenlijke non-paper met Spanje gekozen voor een risicogebaseerde aanpak, met ruimte voor uitzonderingen en privacyvriendelijke leeftijdsverificatie, om bescherming en toegang in balans te houden.

24
Hoe heeft u de Franse situatie meegewogen, waar de Conseil constitutionnel een wettelijke minimumleeftijd voor sociale media disproportioneel achtte vanwege onder meer de gevolgen voor de vrijheid van meningsuiting en toegang tot informatie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord
De Franse situatie is meegenomen als belangrijke les dat een algemene leeftijdsgrens onbedoeld kwetsbare groepen kan raken en fundamentele rechten beperken. Daarom is in het gezamenlijke non-paper met Spanje gekozen voor een gerichte, risicogebaseerde aanpak.

25
Heeft u een analyse uitgevoerd naar de gevolgen voor volwassenen bij verplichte leeftijdsverificatie?

Antwoord
De gevolgen voor volwassenen bij leeftijdsverificatie is afhankelijk van de wijze van leeftijdsverificatie. Zoals aangegeven in vraag 16 wordt de wijze waarop leeftijdsverificatie in Nederland kan worden vormgegeven nog verder onderzocht. In deze verkenning zal aandacht zijn voor de gevolgen van volwassenen bij

verplichte leeftijdsverificatie. Daarnaast is de Europese Commissie, in het kader van de EU KIDS Act, bezig met een impact assessment naar leeftijdscontroles. De resultaten hiervan worden voor het einde van het jaar verwacht.

26
Kunt u de eigen Nederlandse onderbouwing voor het pleidooi in Europa aan de Kamer verstrekken, waarin effectiviteit, noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit worden onderbouwd met empirische gegevens en minder ingrijpende alternatieven worden afgewogen, zonder uitsluitend te verwijzen naar nog uit te voeren onderzoek of uitwerking door de Europese Commissie?

Antwoord
Het BNC-fiche over de EU KIDS Act is afgelopen vrijdag met uw Kamer gedeeld. Hierin is aandacht voor de door uw aangehaalde criteria.